

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **J. G.**, zast. advokátem Mgr. Václavem Voříškem, Pod Kaštany 245/10, Praha 6 – Dejvice, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, Vršovická 1442/65, Praha 10 – Vršovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 2. 2021, čj. MZP/2021/550/39, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 7. 2021, čj. 43 A 2/2021 - 63,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 7. 2021, čj. 43 A 2/2021 - 63, **s e ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce (stěžovatel) se dle rozhodnutí Správy KRNAP a žalovaného dopustil přestupku na úseku ochrany přírody a krajiny dle § 87 odst. 3 písm. n) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Přestupku se stěžovatel dopustil tím, že dne 1. 4. 2020 jezdil v době od 11:00 do 18:45 hod. motorovým vozidlem na území Krkonošského národního parku mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená orgánem ochrany přírody, a zároveň se motorovým vozidlem pohyboval v I. zóně Krkonošského národního parku mimo cesty a trasy vyhrazené orgánem ochrany přírody. Tím porušil § 16 odst. 2 písm. l) a § 17 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Za tento přestupek dostal stěžovatel pokutu ve výši 100 000 Kč.

[2] Stěžovatel se proti rozhodnutí žalovaného bránil před krajským soudem. Soud žalobě zčásti vyhověl a rozhodnutí žalovaného zrušil v rozsahu, v němž žalovaný potvrdil rozhodnutí Správy KRNAP ve výrocích o trestu a o nákladech řízení. Ve zbytku soud žalobu zamítl.

[3] Proti rozhodnutí krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost. Dle stěžovatele o žalobě rozhodl specializovaný samosoudce, byť pro to nebyly dány zákonné podmínky. V úvahu totiž přicházelo uložení sankce až 200 000 Kč. Stěžovatel dále obsáhle polemizuje s anonymizací rozhodnutí správních soudů, což ovšem nepředstavuje kasační námitku.

[4] Žalovaný ve vyjádření upozorňuje, že kasační stížnost se nijak nedotýká jeho rozhodnutí. Žalovaný dodává, že s důvody napadeného rozsudku souhlasí.

[5] Kasační stížnost je přípustná. Jakkoli totiž krajský soud žalobě dílem vyhověl, nezrušil rozhodnutí žalovaného jako celek, byť právě toho se stěžovatel žalobou domáhal. Existuje tedy ještě jiný, pro stěžovatele příznivější výrok krajského soudu (k této tzv. subjektivní přípustnosti kasační stížnosti viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, čj. 5 Afs 91/2012 - 41, č. 3321/2016 Sb. NSS, *Žamberk*).

[6] Stěžovatel věnoval podstatnou část kasační stížnosti argumentaci, podle níž by v nynější věci soud vůbec neměl zvažovat otázku nepřijatelnosti, neboť na tuto věc § 104a s. ř. s. nedopadá. NSS se stěžovatelem souhlasí.

[7] Podle § 104a s. ř. s. se totiž přijatelnost posuzuje *ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce*. Doslovným výkladem je § 104a s. ř. s. na tuto věc použitelný, neboť v nynější věci vskutku specializovaný samosoudce rozhodoval. Právě citovanou normu však nelze posuzovat izolovaně. Výčet věcí, ve kterých rozhoduje specializovaný samosoudce, je uveden v § 31 odst. 2 s. ř. s. Tedy přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. se posuzuje jen v těch věcech, kde specializovaný samosoudce rozhodoval v souladu s § 31 odst. 2 s. ř. s. Opačný výklad by vedl k tomu, že o použitelnosti § 104a s. ř. s. by rozhodovala čistě skutečnost, že ve věci rozhodl specializovaný samosoudce, bez ohledu na to, zda se tak stalo v souladu, či naopak v rozporu s požadavky § 31 odst. 2 s. ř. s. Takovýto hypotetický výklad by na jedné straně ukládal zdejšímu soudu posuzovat přijatelnost ve věcech, kde specializovaný samosoudce rozhodoval v rozporu s § 31 odst. 2 s. ř. s., a naopak by vylučoval posuzování přijatelnosti tam, kde věc v rozporu s § 31 odst. 2 s. ř. s. rozhodoval senát krajského soudu.

[8] Pokud by se nepřijatelnost odvíjela od fakticity rozhodování krajských soudů (např. ve věci rozhodoval senát, byť měl rozhodovat dle § 31 odst. 2 s. ř. s. specializovaný samosoudce), vedlo by to k nerovnostem. Ve stejných věcech by se totiž otázka přijatelnosti posuzovala rozdílně v závislosti na tom, zda krajský soud respektoval příkaz § 31 odst. 2 s. ř. s. Dovedeno *ad absurdum*, tam, kde se ve stejné věci dostalo žalobci většího komfortu (o jeho věci nadstandardně a nad rámec zákonných povinností rozhodoval senát krajského soudu), by žalobce získal větší komfort též od NSS, neboť NSS by otázku nepřijatelnosti vůbec neřešil. Ve stejné věci tam, kde správně rozhodoval samosoudce, by naopak otázka nepřijatelnosti musela být posouzena.

[9] Okruh věcí, které spadají do režimu posuzování přijatelnosti, tudíž nemůže být určován případnými pochybeními krajských soudů při posouzení rozsahu § 31 odst. 2 s. ř. s. Takovýto výklad, kde by ve výsledku určoval posuzování přijatelnosti krajský soud, je proto třeba odmítnout.

pokračování

[10] Kasační stížnost je důvodná.

[11] Podle § 31 odst. 2 s. ř. s. rozhoduje specializovaný samosoudce mj. *ve věcech přestupků, za které zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je nejvýše 100 000 Kč*. Není tedy rozhodující, jakou pokutu přestupce dostal (zde právě oněch 100 000 Kč), ale jaká byla horní hranice sazby pokuty. Jakkoli je určení příslušnosti specializovaného samosoudce v obvyklých věcech jednoduché, v nynější věci tomu tak není. Komplikovanost použití § 31 odst. 2 s. ř. s. na nynější věc totiž vyvěrá z povahy pochybení žalovaného, pro které soud jeho rozhodnutí zčásti (ve výroku o trestu) zrušil.

[12] Krajský soud dovedl nepřezkoumatelnost výroku o trestu v rozhodnutí obou správních orgánů. Správní orgány totiž vůbec neuvedly zákonné ustanovení, na jehož základě pokutu uložily. Správa KRNPAP v rozhodnutí jen uvedla, že stěžovateli uložila „*pokutu na horní hranici sazby, kterou zákon pro tento druh protiprávního jednání stanoví*“. Jak správně uvedl krajský soud, v případě přestupků na úseku zákona o ochraně přírody a krajiny jsou sankce a jejich výše upraveny přímo tímto zákonem v § 87 odst. 4, 5. Podle § 87 odst. 4 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny lze za přestupek uložit pokutu do 100 000 Kč, ovšem podle § 87 odst. 5 *za přestupky v ochraně zvláště chráněných rostlin a živočichů, dřevin a památných stromů lze uložit pokutu až dvojnásobnou, pokud byly spáchány ve zvláště chráněných územích*. V nynější věci tak přinejmenším teoreticky přicházelo do úvahy uložení sankce dle § 87 odst. 5, což by v tomto případě znamenalo pokutu až do výše 200 000 Kč. Ustanovením § 87 odst. 5 zákona o ochraně přírody a krajiny opakovaně krajský soud argumentuje (body 50 a 51 rozsudku), správnost těchto závěrů krajského soudu uznává ve vyjádření ke kasační stížnosti i žalovaný.

[13] Z uvedeného tedy plyne, že v nynějším případě byla horní hranice pokuty přinejmenším teoreticky až 200 000 Kč (neuvede-li tedy žalovaný v novém rozhodnutí něco jiného a neodůvodní-li sankci na základě jiných ustanovení). Pak měl ale ve věci rozhodovat nikoli specializovaný samosoudce, ale senát (§ 31 odst. 1 s. ř. s.). Protože byl krajský soud nesprávně obsazen, musí NSS jeho rozsudek zrušit [důvod dle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., srov. k tomu např. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 26. 7. 2016, čj. 6 As 165/2015 - 38, č. 3450/2016 Sb. NSS, bod 41].

[14] NSS proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud o žalobě rozhodne v senátu. V souladu s § 110 odst. 4 s. ř. s. je krajský soud vázán právním názorem uvedeným v tomto rozhodnutí. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2021

Zdeněk Kühn

předseda senátu